

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Kantonalni sud u Zenici, u vijeću sastavljenom od sudija, Tešnjak Nermin, predsjednik vijeća, Ismar Jukić i Enes Maličbegović, članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničarke Anite Topić, u krivičnom predmetu protiv optuženog Karagić Almira, zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH¹ i optuženog Selimbašić Osme, pomaganje iz člana 33. KZ FBiH u izvršenju krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH, odlučujući povodom žalbi branitelja optuženog Karagić Almira i Kantonalnog tužitelja iz Zenice podnijetih protiv presude Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 082788 22 K od 17.10.2022.g. na sjednici vijeća održanoj dana 09.06.2023.g., donio je

P R E S U D U

I

Uvažavanjem žalbe branitelja optuženog Karagić Almira, i po službenoj dužnosti, preinačava se presuda Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 082788 22 K od 17.10.2022.g., te se sudi:

Optuženi Almir Karagić, sin Z. i majke P., rođene M., rođen ... godine u S., nastanjen u mjestu K. broj ..., općina O., pismen, sa završenom VSS, po zanimanju diplomirani mašinski inženjer, zaposlen u Upravi policije MUP-a ZDK, srednjeg imovnog stanja, oženjen, otac dvoje djece, po narodnosti B., državljanin ..., neosuđivan,

na osnovu člana 299. tačka a) ZKP-a FBiH,

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je

U periodu januar – septembar 2019. godine, u Olovu, kao službena osoba, zaposlena u Upravi policije MUP-a ZDK, u vrijeme dok je obavljao poslove „višeg samostalnog referenta za sprovođenje propisa o oružju i prekršajni postupak“ u Policijskoj stanici Olovo, po Rješenju broj: 08-03/1-34-2-1-356 od 28.02.2008. godine, a potom kao šef Odsjeka za podršku, poslove pisarnice i zajedničke poslove Olovo, po Rješenju broj: 08-04/1-34-2-4-1413/19 od 11.04.2019. godine, na koje je raspoređen u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji MUP-a ZDK, pa je tako iskoristio svoj službeni položaj na način da je svjesno postupao suprotno odredbama člana 12. stav 7. u vezi stava 6. Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije (Sl. novine ZDK broj: 9/13), kojim je između ostalog propisano da vlasnik – imalac oružja uz zahtjev za produženje važnosti oružanog lista nadležnoj Policijskoj stanici prilaže dokaz da je oružje ispravno, pa je podnosiocima zahtjeva za izdavanje oružanog lista K.A., H.M. i H. E. pribavio potvrde o tehničkoj ispravnosti oružja broj: 1/19, 3/19 i 10/19, da bi potom Karagić Almir, iako je znao da nije bio ovlašten za izdavanje takvih potvrda o ispravnosti oružja iste je popunio, upisujući imena i prezimena navedenih podnosioca zahtjeva, vrstu oružja, marku oružja, fabrički broj, kalibar, broj potvrde, datum izdavanja, čime je omogućio podnosiocima zahtjeva korist u vidu nevršenja pregleda oružja i dobivanja oružanog lista za vatreno oružje, što je sve i htio,

čime bi počinio krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH,

II

¹ Krivični zakon F BiH ("Sl. novine F BiH" broj: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23)

Odbija se žalba Kantonalnog tužitelja iz Zenice i potvrđuje presuda Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 082788 22 K od 17.10.2022.g. u odnosu na optuženog Selimbašić Osmo.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 082788 22 K od 17.10.2022.g. optuženi Almir Karagić oglašen je krivim zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH, pa mu je sud na osnovu članova 42., 49. i 62. KZ FBiH izrekao uvjetnu osudu kojom se optuženom za počinjeno krivično djelo utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci, a koja se neće izvršiti ako optuženi za vrijeme od 1 (jedne) godine od dana pravosnažnosti presude ne poćini novo krivično djelo.

Na osnovu člana 202.st.1. ZKP-a FBiH² optuženi je obavezan na plaćanje troškova postupka u iznosu od 20,00 KM.

Istom presudom na osnovu člana 299. ZKP-a FBiH optuženi Selimbašić Osmo je oslobođen od optužbe da je učinio Pomaganje iz člana 33. KZ FBiH u izvršenju krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH. Na osnovu člana 203.st.1. ZKP-a FBiH optuženi je oslobođen plaćanja troškova postupka i isti padaju na teret suda.

Protiv prvostepene presude žalbu je podnio branitelj optuženog Almira Karagića, advokat Muhidin Kapo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja s prijedlogom da se presuda preinači i optuženom Karagić Almiru izrekne oslobođajuću presudu, ili presuda ukine i predmet povrati prvostepenom sudu na ponovan postupak i odluku.

Protiv prvostepene presude žalbu je podnio Kantonalni tužitelj iz Zenice zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka (član 311. tačka a) i člana 312.st.1. tačka k) ZKP-a FBiH i zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (član 311. tačka c) i člana 314.st.1.) ZKP-a FBiH s prijedlogom da Da Kantonalni sud u Zenici, uvaži žalbu i preinači prvostepenu presudu prema optuženom Selimbašić Osmi, izričući odgovarajuću krivično-pravnu sankciju ili uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu i odredi određivanje pretresa pred drugostepenim sudom.

Odgovori na žalbe nisu podnijeti.

Sjednica vijeća drugostepenog suda održana je u smislu člana 319.st.1. ZKP-a FBiH na koju nisu pristupili uredno obavještene stranke i branitelj.

Drugostepeni sud je ispitao pobijanu presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbama, a u skladu sa članom 321. ZKP-a FBiH, pazeći po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, te je odlučeno kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalbom branitelja optuženog Karagić Almira se navodi da izreka presude je nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude, čime je poćinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312.st.1. tačka k) ZKP-a FBiH jer pobijana presuda izvodi zaključak i daje obrazloženje da je Karagić Almir odnio puške (lica K.A., H. M. i H. E.) na pregled u radionicu Selimbašić Osme, koji ih je pregledao i utvrdio njihovu ispravnost, da je za tu uslugu naplatio po 20,00 KM po jednoj pušci, na potvrde koje je ispunio Karagić Almir po diktiranju Selimbašić Osme, na koje je Selimbašić Osmo stavio svoj potpis i pečat svoje radionice, pa se postavlja pitanje koje su radnje od strane optuženog Karagić Almira poduzimane, a da u sebi sadrže elemente bića krivičnog djela.

Ovaj žalbeni navod nije osnovan.

² Zakon o krivičnom postupku F BiH ("Sl. novine F BiH" broj: 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20)

Prvostepeni sud krivnju optuženog Almira Karagića nalazi u popunjavanju potvrda o ispravnosti oružja a za to nije bio ovlašten. Prekršeni blanketni propis je član 12. stav 7. u vezi stava 6. Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije („Sl. novine ZDK“ broj: 9/13). Radnje u objektivnom smislu koje su stavljene na teret optuženom Almiru Karagiću su dokazane i prvostepeni sud je dao razloge za te činjenice (uzimanje oružja od podnosilaca zahtjeva i odlazak kod Selimbašić Osme i popunjavanje potvrda o ispravnosti oružja). Stoga nema mjesta žalbenom prigovoru da je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312.st.1. tačka k) ZKP-a FBiH.

I sam žalitelj isprepliće ovaj žalbeni osnov sa prigovorom u obliku pitanja koje su radnje od strane optuženog Karagić Almira poduzimane, a da u sebi sadrže elemente bića krivičnog djela.

Što se tiče žalbenog prigovora pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja žalbom se samo ponavlja ono što je odbrana već iznosila u toku prvostepenog postupka, žalbom se ne uvodi nikakva nova argumentacija koja već nije činjenično i pravno apsolvirana od strane prvostepenog suda.

Kada su u pitanju navedeni prigovori, prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio sve relevantne činjenice i okolnosti, te je dao detaljnu prezentaciju sadržine dokaza, uz data obrazloženja u vezi sa pojedinostima, a koju sadržinu, analizu, ocjene i zaključke prvostepenog suda, kao što je već i pominjano, ovaj sud prihvata kao svoje, pa se podnositelj žalbe u vezi bliže sadržine dokaza i ostalog, upućuje na obrazloženje prvostepene presude, jer nema potrebe i posebne svrhe da se to u ovoj odluci integralno ponavlja.

Nakon pažljivog sagledavanja sadržaja cjelokupnog spisa predmeta ovaj sud je odlučio kao u izreci, pri čemu se primarno rukovodio slijedećim razlozima:

Kada je riječ o krivičnom djelu Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH, za koje je optuženi na osnovu člana 299. tačka a) ZKP FBiH oslobođen od optužbe, ovaj sud je utvrdio da činjenični opis djela u optužnici ne sadrži sve potrebne elemente iz opšteg pojma krivičnog djela, odnosno da u predmetnom opisu nije sadržan navod iz kojeg bi se vidio subjektivni odnos optuženog prema radnjama koje je konkretno preduzimao. Isto tako u opisu djela za alternativno određenu radnju izvršenja kojom je isto po izmijenjenoj optužnici učinjeno nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih bi bilo vidljivo da optuženi iskorišćavanje svog službenog položaja vrši suprotno interesima i zadacima svoje službe.

Prema odredbi člana 383. KZ FBiH, kojom su propisani osnovni i kvalificirani oblici krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlašćenja, službena ili odgovorna osoba u Federaciji BiH, osnovni oblik predmetnog krivičnog djela (jednom od tri alternativno određene radnje) čini kada iskorištavanjem svog službenog položaja ili ovlasti, prekoračenjem granica svoje službene ovlasti ili neobavljanjem svoje službene dužnosti, pribavi sebi ili drugome kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu ili teže povrijedi prava drugog.

Krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH (kada se kao radnja izvršenja pojavljuje iskorišćavanje službenog položaja ili ovlašćenja) postoji kada službeno lice preduzima radnje koje su formalno u granicama njegovog ovlašćenja, ali su one protivpravne u materijalnom smislu, jer su suprotne interesima i zadacima službe.

Dakle, potrebno je da u svom postupanju učinilac (optuženi) interese i ciljeve službe zanemaruje i zamjenjuje ih svojim interesima ili interesima nekog drugog lica.

U konkretnom slučaju je bilo suprotno. Optuženi je izašao iz okvira svog ovlaštenja (popunjavao potvrde) i ne vidi se u čemu su ciljevi službe zanemareni i zamjenjeni njegovim interesima ili interesima nekog drugog lica.

Ne može se govoriti da je podnosiocima zahtjeva pribavljena korist u vidu nevršenja pregleda oružja i dobivanja oružanog lista, kada je optuženi Osmo Selimbašić oslobođen jer je prvostepeni sud poprimio da je on oružje pregledao i ovjerio i potpisao potvrdu.

U optužnici se navodi da je optuženi Almir Karagić iskoristio svoj službeni položaj...”iako je znao da nije bio ovlašten za izdavanje takvih potvrda o ispravnosti oružja iste je popunio, upisujući imena i

prezimana navedenih podnosioca zahtjeva, vrstu oružja, marku oružja, fabrički broj, kalibar, broj potvrde, datum izdavanja...“.

U činjeničnom opisu nema radnje koja se odnosi na izdavanje potvrde. Izdavalac potvrde je Obrtnička radnja – stari zanat – „Kalibar“ vl. Selimbašić Osmo. Optuženi Almir Karagić nije izdao potvrde.

Dakle, činjenični opis predmetnog krivičnog djela iz optužnice ne sadrži činjenice i okolnosti u pogledu iskorišćavanja službene ovlasti od strane optuženog Almir Karagić, iz čega slijedi da činjenični opis u odnosu na ovaj vid učinjenja djela od strane optuženog Almir Karagić ne sadrži sve ono što je potrebno da se ova radnja odredi, odnosno da nedostaje opis zabranjenog ponašanja optuženog – koje je to ovlasti optuženi iskoristio i poduzeo radnje koje su suprotne interesima i zadacima službe Odsjeka za podršku, poslove pisarnice i zajedničke poslove Olovo, Upravi policije MUP-a ZDK, PS Olovo.

Stoga, imajući u vidu naprijed izloženo, ovaj sud je našao da u optužnici nije navedeno koje je to svoje ovlasti optuženi kao šef, iskoristio i na koji način, a da je to bilo suprotno interesima i zadacima Odsjeka za podršku, poslove pisarnice i zajedničke poslove Olovo, Upravi policije MUP-a ZDK, PS Olovo.

Pored naprijed navedenog, krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH, može se učiniti samo sa umišljajem, direktnim ili eventualnim. Stoga je potrebno da je učinilac, u konkretnom slučaju optuženi, s obzirom na opis radnji za koje se tereti optužnicom, u vrijeme njihovog preduzimanja bio svjestan da iskorištava svoj službeni položaj, kao i toga da na taj način za sebe ili drugog pribavlja kakvu korist, drugom nanosi kakvu štetu ili teže povređuje prava drugog, te da je, i pored te svijesti, htio ili pristao na posljedicu poduzetih radnji, koja se ogleda u pribavljanju kakve koristi sebi ili drugima, nanošenju kakve štete drugom ili u teškoj povredi prava drugog. Da bi djelo postojalo ova njegova subjektivna strana treba biti sadržana u optužnom aktu.

Međutim, činjenični opis djela u optužnici ne sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi psihički tj. subjektivni odnos optuženog prema krivičnom djelu, tj. da je optuženi iskoristio svoj službeni položaj da sebi ili drugom pribavi kakvu korist, drugome nanese štetu ili teže povrijedi prava drugoga, ili da je bar pristao na tu mogućnost.

Prvostepeni sud je utvrdio da optuženi Karagić Almir nije ostvario imovinsku korist u iznosu od 60,00 KM.

Kako, dakle, činjenični opis ovog krivičnog djela u optužnici, ne sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi subjektivni odnos optuženog prema djelu, on ne sadrži sva zakonska obilježja krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383.st.1. KZ FBiH.

Iz naprijed navedenih razloga, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, pa je na osnovu člana 299. tačka a) ZKP FBiH oslobodio optuženog Karagić Almir od optužbe za krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret, jer djelo za koje se optužuje (onako kako je opisano u optužnici) zakonom nije propisano kao krivično djelo.

Kantonalni tužitelj iz Zenice u svojoj žalbi broj T04 0 KTPOŽ 0041617 23 od 16.02.2023.g. navodi da je u konkretnom slučaju došlo do bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312.st.1. tačka k) ZKP-a FBiH ne obrazlažući i ne navodeći konkretno o kakvim povredama postupka je riječ, a bez konkretizacije i argumentacije žalbenog osnova, prvostepena presuda se u tom pravcu ne može ni preispitati.

Tačno je da prvostepeni sud u izreci presude nije naveo pravni osnov po kojem oslobađa optuženog Selimbašić Osmu, a bio je to obavezan prema stavu 9. člana 305. ZKP-a FBiH.

Međutim, kako je Selimbašić optužen za pomaganje optuženom Karagić Almiru u počinjenju krivičnog djela iz člana 383.st.1. KZ FBiH, a kako je optuženi Karagić oslobođen da je navedeno krivično djelo počinio jer opis djela ne sadrži zakonska obilježja djela, to se ne može raditi ni o pomaganju od strane optuženog Selimbašića.

Odlučne činjenice je prvostepeni sud pravilno utvrdio, a to je da je optuženi Karagić puške od podnosioca zahtjeva K. A., H. M., H.E. odnio kod optuženog Selimbašić Osme koji je oružje pregledao, a popunjenje prijave ovjerio i potpisao. Okolnost da li su se njih dvojica ranije poznavali ili ne nije od odlučnog značaja.

Kako prvostepeni sud na temelju izvedenih dokaza nije izveo pogrešan zaključak o bitnim činjenicama, kako se to neosnovano ukazuje žalbom Kantonalnog tužitelja, to je valjalo žalbu odbiti kao neosnovanu.

Na osnovu izloženog, ovaj sud je temeljem odredbe člana 329.st.1. ZKP-a FBiH, donio odluku kao u izreci presude.

Zapisničar

Anita Topić

Predsjednik vijeća

s.r. Nermin Tešnjak